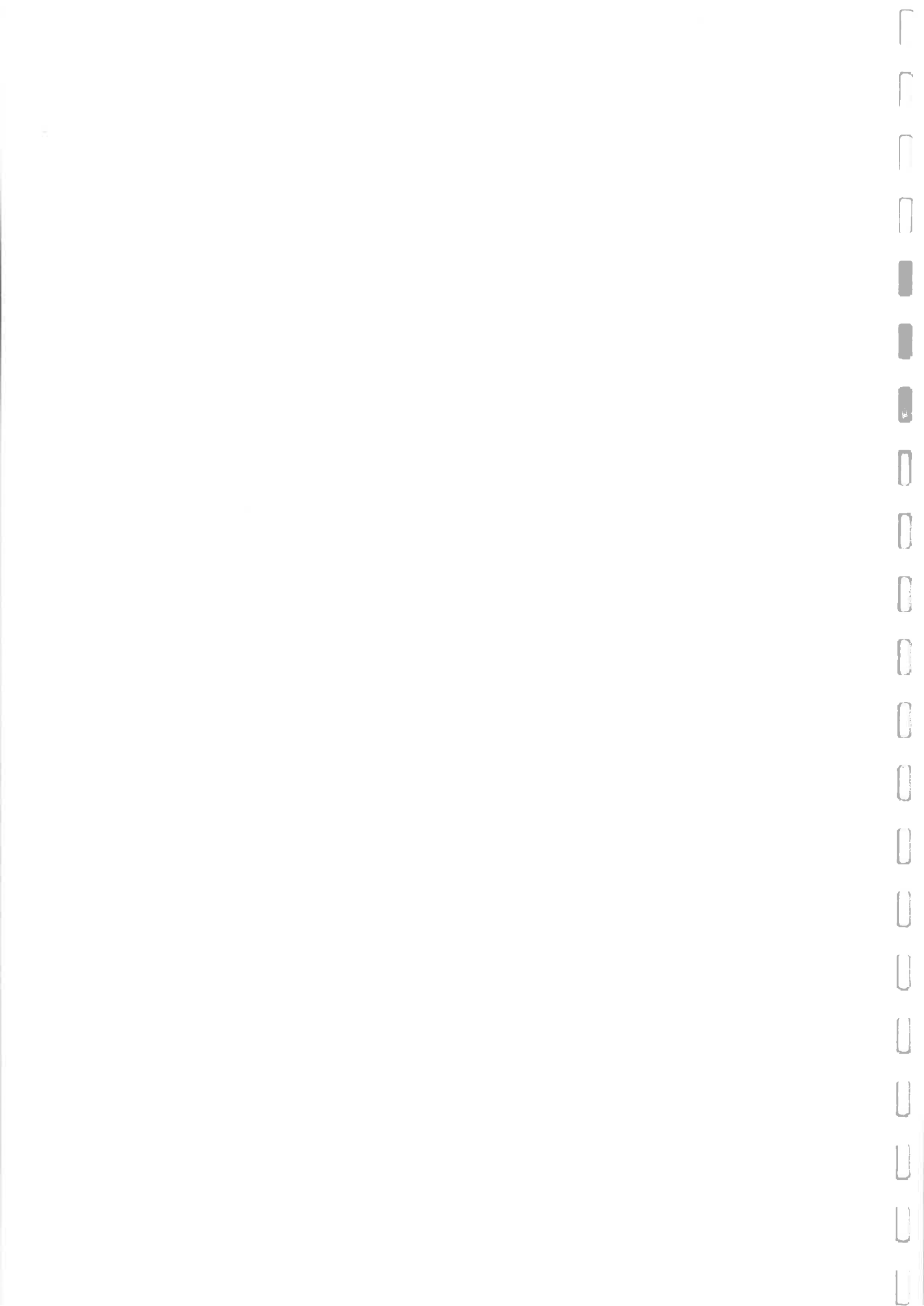

BOSNA REOSIGURANJE D.D.
SARAJEVO

Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2019.
i izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Izjava o odgovornosti Uprave	1
Izveštaj nezavisnog revizora	2 – 5
Bilans uspjeha	6
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	7
Izveštaj o finansijskom položaju	8
Izveštaj o promjenama u kapitalu	9 – 10
Izveštaj o novčanim tokovima	11
Napomene uz finansijske izvještaje	12 – 48

Izjava o odgovornosti Uprave

Uprava Društva dužna je pripremiti odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje, koji daju istinit i fer prikaz finansijskog položaja Bosna Reosiguranja d.d. Sarajevo (Društva) i Društva sa pridruženim društvima (Grupa), te rezultata njihovog poslovanja i novčanih tokova, u skladu s važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Društva i Grupe, te sprječavanje i otkrivanje prijevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremu finansijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je odgovorna da Nadzornom odboru podnese godišnji izvještaj Društva i Grupe zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava godišnje finansijske izvještaje.

Odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji prikazani na stranicama 6. do 48. odobreni su od strane Uprave dana 10. aprila 2020. godine za podnošenje Nadzornom odboru te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

Potpisao za i u ime Uprave:

Zlatan Filipović, Direktor
Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Zmaja od Bosne 74
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo:

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja društva Bosna Reosiguranje d.d. („Društvo“) i njegovih pridruženih društava (zajedno „Grupa“) koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju Društva i Grupe na dan 31. decembra 2019. godine te bilans uspjeha, izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama u kapitalu i novčanom toku Društva i Grupe za tada završenu godinu, kao i napomene koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva i Grupe na dan 31. decembra 2019. godine, njihovu finansijsku uspješnost i njihove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, detaljnije su opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u dijelu Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva i Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obavezivati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/fo-nama.

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. i Deloitte Advisory Services d.o.o., pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina“, subjekti povezani pod krovom društvom Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim pružiocima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvataju usluge revizije i savjetovanja, poslovnog savjetovanja, finansijskog savjetovanja, savjetovanja u području upravljanja rizicima te porezne i povezane usluge koje pruža više od 60 domaćih i specijaliziranih inostranih stručnjaka.

© 2020. Za informacije, molimo kontaktirajte Deloitte Bosna i Hercegovina.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Vrednovanje tehničkih rezervi

Ključno revizijsko pitanje

Na dan 31. decembra 2019. godine u konsolidovanim i odvojenim finansijskim izvještajima obaveze po poslovima reosiguranja - tehničke rezerve iznosile su 105.751 hiljada KM što predstavlja 84,15% ukupnih obaveza Društva (31. decembra 2018.: 98.238 hiljada KM, 84,8%).

Molimo pogledati Napomenu 3. (Sažetak temeljnih računovodstvenih politika), Napomenu 4. (Računovodstvene procjene i ključni izvori procjene neizvjesnosti) i Napomenu 27. Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja.

Izračun rezervisanja za ugovore o osiguranju složen je jer uključuje visok stepen procjene Uprave i složene matematičke i statističke proračune. Modeli za izračun iznosa tehničkih rezervi kreiraju se zasebno za svaku kategoriju. Izračuni u mnogome zavise od ekonomskih i demografskih pretpostavki.

Uprava pregledava premije, podmirenje potraživanja i druge ulazne podatke i pretpostavke modela. Aktuarska funkcija Grupe i Društva odgovorna je za provjeru adekvatnosti procijenjenih rezerviranja.

Rezerve za ugovore o reosiguranju su knjigovodstvene procjene koje su materijalno značajne pozicije finansijskih izvještaja, te su predmet visokog stepena procjene, zbog čega smo ove računovodstvene procjene smatrali ključnim revizijskim pitanjem.

Kako smo pristupili tom pitanju

Naš revizorski pristup je obuhvatao sljedeće:

Stekli smo razumijevanje ključnih kontrola i testirali njihovu operativnu efikasnost. Takođe pregledali smo procese analize ekonomskih i neekonomskih pretpostavki korištenih za izračun rezerviranja.

Pregledali smo adekvatnost ključnih pretpostavki uprave korištenih za procjenu iznosa tehničkih rezervi osiguranja za pojedine slučajeve i uporedili ih s odgovarajućim pratećim dokumentima.

Procijenili smo da li su proknjižene obaveze u skladu sa zahtjevima računovodstvenog okvira, najbolje prakse u industriji i regulatornih zahtjeva.

Pored toga, pregledali smo informacije objavljene u finansijskim izvještajima da bismo procijenili da li je objava adekvatna za korisnike finansijskih izvještaja.

Stručnjaci iz aktuarskog područja bili su uključeni u procjenu aktuarskih pretpostavki, uključujući provjere korištenih pretpostavki Uprave. Aktuarski stručnjaci su bili uključeni u testiranje izračuna modela Društva, te u preračun rezervi za ugovore o osiguranju.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Društvo i Grupu, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje, odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Društva i Grupe.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, uticali na ekonomske odluke korisnika finansijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo i Grupa ne budu u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi finansijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenje o finansijskim izvještajima Grupe. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi, takođe, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za nezavisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanje ne trebamo komunicirati u našem izvještaju nezavisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Angažovani partner u reviziji koja je rezultovala ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

10. april 2020. godine

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Bilans uspjeha
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	Društvo sa pridruženim društvima 2019.	Društvo sa pridruženim društvima 2018.	Društvo 2019.	Društvo 2018.
Prihodi od reosiguranja	5	56.486.952	52.219.324	56.486.952	52.219.324
Prihod od premije prenesene reosiguravatelju, neto	5	<u>(33.162.312)</u>	<u>(29.284.057)</u>	<u>(33.162.312)</u>	<u>(29.284.057)</u>
Neto prihod od premije		23.324.640	22.935.267	23.324.640	22.935.267
Štete i troškovi po reosiguranju	6	(37.074.170)	(27.834.630)	(37.074.170)	(27.834.630)
Štete i troškovi po reosiguranju pokriveni od reosiguravatelja, neto	6	<u>20.575.440</u>	<u>11.206.403</u>	<u>20.575.440</u>	<u>11.206.403</u>
Neto troškovi šteta		(16.498.730)	(16.628.227)	(16.498.730)	(16.628.227)
Prihod od provizije		7.406.946	6.800.408	7.406.946	6.800.408
Troškovi provizije		<u>(10.283.126)</u>	<u>(9.320.480)</u>	<u>(10.283.126)</u>	<u>(9.320.480)</u>
Neto troškovi provizija		(2.876.180)	(2.520.072)	(2.876.180)	(2.520.072)
Neto prihod od osiguranja		3.949.730	3.786.968	3.949.730	3.786.968
Prihodi od ulaganja	7,8	1.058.589	982.078	1.058.589	982.078
Ostali operativni prihodi	9	4.018	109.291	4.018	109.291
Opći i administrativni troškovi	10	(2.854.769)	(3.049.401)	(2.854.769)	(3.049.401)
Ostali rashodi	11	(949)	-	(949)	-
Negativne kursne razlike, neto		(798)	(24.077)	(798)	(24.077)
Učešće u dobiti pridruženih društava	16	<u>912.384</u>	<u>314.720</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Dobit prije oporezivanja		3.068.205	2.119.579	2.155.821	1.804.859
Porez na dobit	12	<u>(179.875)</u>	<u>(166.817)</u>	<u>(179.875)</u>	<u>(166.817)</u>
Neto dobit		2.888.330	1.952.762	1.975.946	1.638.042
Zarada po dionici	13	154,91	104,73	105,98	87,85

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
 za godinu koja završava 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	Društvo sa pridruženim društvima 2019.	Društvo sa pridruženim društvima 2018.	Društvo 2019.	Društvo 2018.
Neto dobit		2.888.330	1.952.762	1.975.946	1.638.042
Ostala sveobuhvatna dobit					
<i>Stavke koje neće biti naknadno reklasifikovane u bilans uspjeha</i>		-	-	-	-
<i>Stavke koje će biti naknadno reklasifikovane u bilans uspjeha kada budu zadovoljeni specifični uslovi</i>		-	-	-	-
Neto promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	18	622.670	304.029	622.670	304.029
		622.670	304.029	622.670	304.029
Ukupna sveobuhvatna dobit		3.511.000	2.256.791	2.598.616	1.942.071

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2019. godine

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Napomene	Društvo sa pridruženim društvima	Društvo sa pridruženim društvima	Društvo	Društvo	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.	
IMOVINA					
Nekretnine, postrojenja i oprema, i nematerijalna imovina	14	3.760.672	3.973.414	3.760.672	3.973.414
Ulaganja u investicijske nekretnine	15	3.060.877	3.192.462	3.060.877	3.192.462
Ulaganja u pridružena društva	16	5.233.914	4.321.530	1.878.529	1.878.529
Razgraničeni troškovi pribave	19	3.479.335	3.019.551	3.479.335	3.019.551
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	17	2.853.861	3.164.347	2.853.861	3.164.347
Finansijska imovina u posjedu do dospjeća	18	4.752.233	4.753.658	4.752.233	4.753.658
Depoziti	20	33.736.222	37.493.614	33.736.222	37.493.614
Imovina po osnovu reosiguranja (udio reosiguravatelja u obavezama po poslovima reosiguranja)	27	78.984.274	72.356.474	78.984.274	72.356.474
Potraživanja po osnovu premija reosiguranja i za štete pokrивene od strane reosiguravatelja	21	16.186.784	16.252.543	16.186.784	16.252.543
Ostala potraživanja	22	35.251	208.774	35.251	208.774
Potraživanja za porez		3.075	249.513	3.075	249.513
Ostala imovina	23	12.944	13.612	12.944	13.612
Novac i novčani ekvivalenti	24	6.814.898	2.878.556	6.814.898	2.878.556
UKUPNO IMOVINA		158.914.340	151.878.048	155.558.955	149.435.047
KAPITAL I OBAVEZE					
Dionički kapital	25	6.339.300	6.339.300	6.339.300	6.339.300
Rezerve		20.098.815	20.098.815	20.098.815	20.098.815
Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju		1.151.039	528.369	1.151.039	528.369
Zadržana dobit		5.669.451	9.081.043	2.314.066	6.638.042
		33.258.605	36.047.527	29.903.220	33.604.526
OBAVEZE					
Obaveze po poslovima reosiguranja	27	105.751.066	98.238.097	105.751.066	98.238.097
Obaveze po osnovu premija reosiguranja i udjela u štetama	26	14.504.259	12.490.325	14.504.259	12.490.325
Razgraničene provizije reosiguranja	19	1.724.533	1.356.017	1.724.533	1.356.017
Ostale obaveze	28	3.210.613	3.332.088	3.210.613	3.332.088
Rezervisanja za naknade zaposlenim		465.264	413.994	465.264	413.994
		125.655.735	115.830.521	125.655.735	115.830.521
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		158.914.340	151.878.048	155.558.955	149.435.047

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izvjestaj o promjenama u kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Društvo sa pridruženim društvima

	Dionički kapital	Rezerve	Revalorizacije rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. decembra 2017.	6.339.300	19.810.376	224.340	14.427.240	40.801.256
Isplata dividende	-	-	-	(7.010.520)	(7.010.520)
Prijenos na rezerve sigurnosti	-	288.439	-	(288.439)	-
Neto dobit	-	-	-	1.952.762	1.952.762
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	304.029	-	304.029
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	<i>304.029</i>	<i>1.952.762</i>	<i>2.256.791</i>
Stanje 31. decembra 2018.	6.339.300	20.098.815	528.369	9.081.043	36.047.527
Isplata dividende	-	-	-	(6.217.361)	(6.217.361)
Dodatno utvrđene obaveze prethodnih godina	-	-	-	(82.561)	(82.561)
Neto dobit	-	-	-	2.888.330	2.888.330
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	622.670	-	622.670
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	<i>622.670</i>	<i>2.888.330</i>	<i>3.511.000</i>
Stanje 31. decembra 2019.	6.339.300	20.098.815	1.151.039	5.669.451	33.258.605

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o promjenama u kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Društvo

	Dionički kapital	Rezerve	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. decembra 2017.	6.339.300	19.810.376	224.340	12.298.959	38.672.975
Isplata dividende	-	-	-	(7.010.520)	(7.010.520)
Prijenos na rezerve sigurnosti	-	288.439	-	(288.439)	-
Neto dobit	-	-	-	1.638.042	1.638.042
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	304.029	-	304.029
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	<i>304.029</i>	<i>1.638.042</i>	<i>1.942.071</i>
Stanje 31. decembra 2018.	6.339.300	20.098.815	528.369	6.638.042	33.604.526
Isplata dividende	-	-	-	(6.217.361)	(6.217.361)
Dodatno utvrđene obaveze prethodnih godina	-	-	-	(82.561)	(82.561)
Neto dobit	-	-	-	1.975.946	1.975.946
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	622.670	-	622.670
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	<i>622.670</i>	<i>1.975.946</i>	<i>2.598.616</i>
Stanje 31. decembra 2019.	6.339.300	20.098.815	1.151.039	2.314.066	29.903.220

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.
(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	Društvo sa pridruženim društvima 2019.	Društvo sa pridruženim društvima 2018.	Društvo 2019.	Društvo 2018.
Poslovne aktivnosti					
Dobit prije oporezivanja		3.068.205	2.119.579	2.155.821	1.804.859
<i>Usklađenje za:</i>					
- amortizaciju	10	363.753	365.954	363.753	365.954
- umanjenje vrijednosti potraživanja po osnovu premija i za štete pokrivene od reosiguravatelja	11	949	-	949	-
- naplaćena otpisana potraživanja	9	(3.999)	(1.706)	(3.999)	(1.706)
- učešće u dobiti pridruženih društava	17	(912.384)	(314.720)	-	-
- rezervisanja za prenosnu premiju, neto	5	972.497	488.846	972.497	488.846
- rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete, neto	6	(626.750)	1.163.901	(626.750)	1.163.901
- rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete, neto	6	689.410	(433.329)	689.410	(433.329)
- rezervisanja za bonuse, popuste i premije, neto	6	(149.988)	438.211	(149.988)	438.211
- odgođene troškove pribave, neto	20	(91.268)	(98.542)	(91.268)	(98.542)
- rezervisanja za naknade zaposlenim, neto	9, 10	51.270	(99.926)	51.270	(99.926)
- dobiti od prodaje finansijskih instrumenata	7, 8	(84.888)	(15.914)	(84.888)	(15.914)
- prihod od dividende priznat u bilansu uspjeha	7, 8	(81.993)	(91.763)	(81.993)	(91.763)
- prihod od kamate priznat u bilansu uspjeha	7, 8	(743.090)	(657.327)	(743.090)	(657.327)
<i>Novčani tok iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>		<u>2.451.724</u>	<u>2.863.264</u>	<u>2.451.724</u>	<u>2.863.264</u>
<i>Promjene:</i>					
- potraživanja po osnovu premija reosiguranja i za štete pokrivene od strane reosiguravatelja	22	70.207	(3.166.044)	70.207	(3.166.044)
- ostale imovine i potraživanja	23	323.008	80.705	323.008	80.705
- obaveza po osnovu premija reosiguranja i udjela u štetama	27	2.013.935	2.841.146	2.013.935	2.841.146
- ostalih obaveza	29	(204.367)	(1.543.296)	(204.367)	(1.543.296)
<i>Novac iz poslovnih aktivnosti</i>		<u>4.654.507</u>	<u>1.075.775</u>	<u>4.654.507</u>	<u>1.075.775</u>
Plaćeni porez na dobit	13	(15.998)	(416.330)	(15.998)	(416.330)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima		<u>4.638.509</u>	<u>659.445</u>	<u>4.638.509</u>	<u>659.445</u>
Ulagачke aktivnosti					
Nabavka nekretnina i opreme	14	(19.426)	(123.715)	(19.426)	(123.715)
Prilivi od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju	17	1.018.044	3.015.914	1.018.044	3.015.914
Primljene dividende	7	81.993	91.763	81.993	91.763
Primljene kamate	20	744.516	664.004	744.516	664.004
Kupovina finansijske imovine u posjedu do dospeljeća	18	-	(2.003.100)	-	(2.003.100)
Smanjenje datih depozita	20	3.689.734	4.220.943	3.689.734	4.220.943
Neto novac ostvaren u ulagačkim aktivnostima		<u>5.514.861</u>	<u>5.865.809</u>	<u>5.514.861</u>	<u>5.865.809</u>
Finansijske aktivnosti					
Isplaćene dividende		(6.217.028)	(7.010.144)	(6.217.028)	(7.010.144)
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima		<u>(6.217.028)</u>	<u>(7.010.144)</u>	<u>(6.217.028)</u>	<u>(7.010.144)</u>
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		<u>3.936.342</u>	<u>(484.890)</u>	<u>3.936.342</u>	<u>(484.890)</u>
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		<u>2.878.556</u>	<u>3.363.446</u>	<u>2.878.556</u>	<u>3.363.446</u>
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine		<u>6.814.898</u>	<u>2.878.556</u>	<u>6.814.898</u>	<u>2.878.556</u>

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Federaciji Bosne i Hercegovine. Osnovna djelatnost Društva je obavljanje poslova reosiguranja životnog i neživotnog osiguranja.

Na dan 31. decembra 2019. godine Društvo je imalo 25 zaposlenika (2018.: 25).

Uprava

Zlatan Filipović	Direktor
Hasan Delić	Izvršni direktor za finansije do 31. maja 2018. godine
Bakir Pilav	Izvršni direktor za finansije od 1. juna 2018. godine

Nadzorni odbor

Ismet Hadžić	Predsjednik
Enisa Babić	Član
Midhad Salčin	Član
Jasenka Karahmet	Član
Semih Repak	Član od 12. juna 2017. godine

Odbor za reviziju

Alma Kozarić	Predsjednik
Edin Muhović	Član
Kornelije Vujnović	Član od 12. juna 2017. godine

2. NOVI STANDARDI I TUMAČENJA

2.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje:

- MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ (na snazi od stupanja na snagu MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ ili nakon 1. januara 2021. godine),

MSFI 9 Finansijski instrumenti, koji će imati značajan uticaj na klasifikaciju i mjerenje finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva kao i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, dovršen je u potpunosti i izdan od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde u 2014. godini s obaveznom primjenom od 1. januara 2018. godine. U skladu sa standardom, subjekti izvještavanja u finansijskim izvještajima za 2017. godinu trebaju objaviti ključne odrednice metodološkog pristupa korištenog kod primjene MSFI 9, kao i efekte na bilansne stavke i nivo kapitala na prvi dan primjene (1. januar 2018.). Društvo ispunjava kriterijume za privremeno izuzeće od MSFI 9 i namjerava odgoditi primjenu MSFI 9 do datuma stupanja na snagu novog standarda za ugovore o osiguranju (MSFI 17) koji je primjenjiv za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine, kako je opisano u nastavku.

2. NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (NASTAVAK)

2.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu (nastavak)

- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ – Karakteristike pretplate s negativnom naknadom (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Planiranje izmjene, smanjenja ili izmirenja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Dugoročni udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene različitih standarda uslijed „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2015.-2017.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- IFRIC 23: „Nesigurnosti u poreznom tretmanu“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.).

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Grupe i Društva.

2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, slijedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.) kako je iznad opisano,
- Izmjene MSFI 3: „Poslovna spajanja“ – Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog koji počinje na ili nakon 1. januara 2020. i na akvizicije imovine koje se događaju na dan ili nakon početka tog perioda),
- Izmjene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objavljivanja“ – Reforma referentne kamatne stope (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidovani finansijski izvještaji“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija materijala (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.),
- Izmjene Referenci na konceptualni okvir u standardima MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. NOVI STANDARDI I TUMAČENJA (NASTAVAK)

2.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni (nastavak)

Društvo je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan utjecaj na finansijske izvještaje Društva u razdoblju inicijalne primjene.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Ovi finansijski izvještaji sastoje se od odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja za Društvo, gdje su u konsolidovanim finansijskim izvještajima za Društvo sa pridruženim društvima ulaganja u pridružena društva prikazana metodom udjela, dok su u odvojenim finansijskim izvještajima Društva ona prikazana po trošku sticanja, umanjeno za ispravku vrijednosti ukoliko postoje indikacije za umanjeње vrijednosti.

Osnova za prezentiranje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po revalorizovanim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Društvo može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova za prezentiranje (nastavak)

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Osnova za konsolidaciju

U skladu sa MSFI 10, budući da Društvo ima ulaganja u pridružena društva, Društvo priprema konsolidovane finansijske izvještaje.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Društvo ima značajan uticaj, a koji nije ni zavisno društvo, niti udio u zajedničkom ulaganju. Značajan uticaj znači moć sudjelovanja u donošenju odluka u finansijskim i poslovnim politikama toga subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Rezultati, imovina i obaveze pridruženih društava iskazani su u finansijskim izvještajima Društva sa pridruženim društvima metodom udjela, od početnog datuma njihovog prvobitnog uticaja, do njihovog okončanja, osim ulaganja svrstanih u kategoriju raspoloživi za prodaju, koja se obračunavaju u skladu sa MSFI 5 "Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja".

Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena pravna lica u izvještajima su iskazana po trošku sticanja usklađenim za promjene udjela Društva u neto imovini pridruženog društva nakon sticanja te se ispravljaju za svako eventualno umanjeње vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici nekog pridruženog društva iznad udjela Društva u tom pridruženom društvu, koji uključuju sve dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Društva u pridruženo društvo, se ne priznaju, osim ukoliko ima daljnje obaveze prema pridruženom društvu ili je izvršilo plaćanja u korist pridruženog društva.

Višak troška sticanja iznad udjela Društva u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obaveza pridruženog društva na datum sticanja priznaje se kao goodwill. Goodwill se uključuje u knjigovodstveni iznos ulaganja i njegovo umanjeње se procjenjuje u sklopu cijelog ulaganja. Svaki višak udjela Društva u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obaveza pridruženog društva se nakon procjene izravno priznaje u bilansu uspjeha.

Ulaganja u pridružena društva u odvojenim finansijskim izvještajima Društva prikazana su po trošku sticanja, umanjena za ispravku vrijednosti pojedinačnog ulaganja, ukoliko je to potrebno.

Dividenda primljena od pridruženih društava priznaje se kao smanjenje ulaganja u pridružena društva u konsolidovanom izvještaju o finansijskom položaju Društva te kao prihod od dividendi u odvojenom bilansu uspjeha Društva.

Nerealizovani dobiti iz transakcija između Društva i njegovih pridruženih društava eliminišu se do visine udjela Društva u pridruženom društvu. Nerealizovani gubici takođe se eliminišu, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjeњу vrijednosti prenesene imovine.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda

Bruto premije reosiguranja priznaju se kao prihod na proporcionalnoj osnovi kroz periode trajanja ugovora o reosiguranju.

Premije reosiguranja koje se po potrebi usklađuju, procjenjuju se na osnovi raspoloživih informacija. Odstupanja od procjene iznosa premija vrše se u periodu u kojem su postala poznata.

Prihod od kamata knjiži se na obračunskoj osnovi u skladu s neotplaćenom glavnicom po efektivnoj kamatnoj stopi.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Finansijska imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovo se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom zvaničnog kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine na taj datum. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilansu uspjeha perioda.

Naknade zaposlenima

U ime svojih zaposlenika, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou). Nadalje, topli obrok, naknada za prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su troškovi plata nastali.

Jubilarne nagrade

Društvo isplaćuje svojim zaposlenim jubilarne nagrade za dugogodišnji rad u skladu sa lokalnim zakonskim propisima i internim Pravilnikom o plaćama i naknadama radnika. Jubilarne nagrade variraju prema dužini radnog vijeka od 10 do 40 godina a maksimalno do 5 prosječnih neto plata isplaćenih u prethodna tri mjeseca.

Otpremnine za odlazak u penziju

U skladu sa lokalnim zakonskim propisima i internim Pravilnikom o plaćama i naknadama radnika Društvo pravi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, a najviše do visine neoporezivog iznosa utvrđenog Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak.

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u bilansu uspjeha, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještajnog perioda.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje (nastavak)

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ odnosno povrativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dovoljan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna unapređenja i zamjene sredstava se kapitaliziraju. Dobit ili gubitak od rashodovanja ili umanjenja stalnih sredstava se uključuju u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazuju se po trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti, ako postoje. Ulaganja u nekretnine obračunava se po trošku sticanja i računovodstvenom tretmanu nakon početnog priznavanja primijenjeno na imovinu i opremu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu obračuna, kako slijedi:

	2019.	2018.
Zgrade	33,3 godina (3%)	33,3 godina (3%)
Oprema	4 do 6,67 godina (15%-25%)	4 do 6,67 godina (15%-25%)
Elektronička oprema	3 do 5 godina (20%-33,3%)	3 do 5 godina (20%-33,3%)

Društvo vrši procjenu korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme na godišnjem nivou. Nije bilo promjena u odnosu na prethodni period.

Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa toga sredstva i priznaju u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali, u korist, odnosno na teret prihoda.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenja nefinansijske imovine

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne imovine da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budućni novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjeni nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe koji je kako slijedi:

	2019.	2018.
Nematerijalna imovina	5 godina (20%)	5 godina (20%)

Društvo vrši procjenu korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine na godišnjem nivou.

Ulaganje u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i mjere se po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Amortizacija ove imovine počinje u trenutku u kojem je imovina spremna za upotrebu. Amortizacija se obračunava primjenom linearne metode tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine koji je kako slijedi:

	2019.	2018.
Ulaganja u nekretnine – zgrade	33,3 godina (3%)	33,3 godina (3%)

Društvo vrši procjenu korisnog vijeka upotrebe ulaganja u investicijske nekretnine na godišnjem nivou.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odmah se priznaju u bilansu uspjeha.

a) Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja imovine definirana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenima u skladu konvencijama na predmetnom tržištu.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "po fer vrijednost kroz bilans uspjeha", "u posjedu do dospijeca", "raspoloživa za prodaju" i "kredit i potraživanja".

Klasifikacija finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja. Društvo trenutno ne posjeduje finansijsku imovinu po fer vrijednost kroz bilans uspjeha.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate stope za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Dati kredit i potraživanja

Potraživanja od kupaca, depoziti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao kredit i potraživanja. Kredit i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju je nederivativna finansijska imovina koja je klasifikovana u ovu kategoriju ili nije klasifikovana u neku drugu kategoriju. Namjerava se držati neko vrijeme, ali može biti prodana kao odgovore na potrebe održavanja likvidnosti ili promjene kamatnih stopa, cijena i slično. Obuhvata dionice i ulaganja u investicione fondove.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Dionice koje kotiraju i ne kotiraju na berzama držane od strane Društva, a kojima se trguje na aktivnom tržištu su klasifikovane kao raspoložive za prodaju i prezentuju se po fer vrijednosti, koristeći se tekućom tržišnom vrijednosti nekog drugog instrumenta koji je suštinski jednak ili bazira se na očekivanim novčanim tokovima imovine koja predstavlja osnovu ulaganja. Ulaganja za koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost se mjere po trošku.

Dobici i gubici koji nastaju zbog promjene fer vrijednosti direktno utiču na investicijsku revalorizacionu rezervu sa izuzetkom umanjenja za trajne gubitke, kamata se obračunava koristeći metod efektivne kamatne stope i dobit ili gubitak na monetarnu imovinu od kursnih razlika direktno utiče na dobit ili gubitak.

Kada se takva imovina prodaje ili je izložena trajnom smanjenju vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak prethodno ostvaren u revalorizacionoj rezervi za ulaganja je uključen u prihode i rashode perioda.

Dividende na vlasničke instrumente raspoložive za prodaju se priznaju u bilansu uspjeha kad se uspostavi pravo Društva da primi dividendu.

Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju denominirane u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na datum izvještajnog perioda. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultira promjenom amortizovanog troška sredstva priznaje se u bilansu uspjeha, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u kapitalu.

Finansijska imovina u posjedu do dospjeća

Obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospjeća, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospjeća, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospjeća. Knjiže se i po trošku amortizacije koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda. Ova finansijska imovina obuhvata obveznice Federacije BiH.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Za dionice koje ne kotiraju na berzi, a klasifikovane su kao raspoložive za prodaju, značajan ili produžen pad u fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegovog troška smatra se objektivnim dokazom umanjenja.

Za svu ostalu finansijsku imovinu, uključujući otkupive vrijednosne papire klasifikovane kao raspoloživi za prodaju, objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

a) Finansijska imovina (nastavak)

Umanjenja finansijske imovine (nastavak)

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja kroz upotrebu konta ispravke vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja, onda su ista otpisana na teret konta ispravke vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist konta ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti konta ispravke vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Sa izuzetkom vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se, u narednom periodu, iznos gubitaka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon što je umanjenje priznato, prethodno priznat gubitak umanjenja može se priznati kroz bilans uspjeha u mjeri koja neće rezultirati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizirani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno.

Što se tiče vlasničkih instrumenata – ulaganja raspoloživih za prodaju, gubici od umanjenja prethodno priznati kroz bilans uspjeha se ne poništavaju kroz bilans uspjeha. Bilo koje uvećanje u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenja je priznato direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo priznaje zadržano učešće u imovini kao i povezane obaveze koje mogu nastati.

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od strane Društva

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili kapital

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao kapital u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je ugovor koji dokazuje pravo na preostali iznos udjela i imovinu Društva, nakon umanjenja svih njegovih obaveza. Vlasnički instrumenti koje je Društvo izdalo knjiže se u iznosu primljenih sredstava, umanjenih za troškove izdavanja.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasificirane kao "iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze". Na datum bilansa Društvo nije imalo obaveza iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

b) Finansijske obaveze i vlasnički instrumenti izdati od strane Društva (nastavak)

Finansijske obaveze (nastavak)

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

Ugovori o reosiguranju

Društvo izdaje ugovore o reosiguranju kojima se prenosi rizik osiguranja ili finansijski rizik. Ovi ugovori obuhvataju ugovore o reosiguranju od nezgode, reosiguranje imovine, reosiguranje od odgovornosti i kratkoročne ugovore životnog reosiguranja.

Osiguranje od odgovornosti obezbjeđuje osiguranu osobu od rizika nanošenja štete od strane treće osobe kao rezultat njegove aktivnosti. Ovaj tip reosiguranja pokriva slučajeve definisane ugovorom. Tipičan primjer ove vrste osiguranja je osiguranje od proizvodne odgovornosti.

Osiguranje imovine kompenzira osiguranika za štetu koja je počinjena na imovini odnosno umanjenje njene vrijednosti. Osiguranici koji obavljaju poslovnu aktivnost koristeći se osiguranom imovinom mogu također dobiti kompenzaciju za gubitak zarade izazvane nemogućnošću korištenja osigurane imovine. Tipična vrsta ovog osiguranja je osiguranje protiv požara i ostalih opasnosti kojima imovina može biti izložena.

Osiguranje od nezgode štiti osiguranike i/ili članove njihove porodice od posljedica događaja poput smrti ili invaliditeta uzrokovanog nesrećom. Ukoliko nesreća rezultira smrću ili invaliditetom osigurane osobe, osigurana osoba ili njena porodica dobija odgovarajuću kompenzaciju za ublažavanje posljedica nesreće.

Policirane premije reosiguranja

Bruto premije neživotnog reosiguranja uključuju sve premije reosiguranja tokom računovodstvenog perioda koje su proizašle iz obračuna reosiguranja usaglašenih sa cedentima tokom obračunskog perioda, bez obzira odnose li se ti iznosi u potpunosti ili djelomično na sljedeće računovodstvene periode. Premije retrosesije obračunavaju se za računovodstveni period na način kao i premije reosiguranja. Prihod od premija neživotnog reosiguranja priznaje se po usaglašavanju obračuna reosiguranja sa cedentom.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o reosiguranju (nastavak)

Prenosne premije

Prenosne premije se obračunavaju za one vrste reosiguranja kod kojih reosiguravajuće pokriće traje i nakon kraja obračunskog perioda budući da se reosiguravajući i obračunski periodi ne poklapaju.

Bruto prijenosna premija reosiguranja izračunava se po metodi pojedinačnog izračuna za svaku policu osiguranja s tačnim vremenskim razgraničenjem (pro rata temporis) kod polica osiguranja kod kojih Društvo posjeduje podatak o skadenci osiguranja, a u slučajevima u kojim, prema ugovoru o reosiguranju, Društvo ne posjeduje podatak o skadenci i obračunatoj bruto premiji osiguranja svake pojedine police nego posjeduje podatak o ukupnoj obračunatoj premiji osiguranja svakog pojedinog obračunskog perioda po vrsti osiguranja bruto prijenosna premija reosiguranja izračunava se po metodi osmina/četvrtina/polovina (1/8-1/4-1/2) koja predstavlja zbirnu metodu izračuna bruto prijenosne premije reosiguranja. U ovakvim slučajevima koristi se pretpostavka da police svakog pojedinog obračunskog perioda u prosjeku počinju sredinom tog obračunskog perioda. Za određene specifične ugovore o reosiguranju koji sadrže specifične obračunske stavke kakva je na primjer profitna provizija bruto prijenosne premije reosiguranja preuzimaju se iz izračuna istih od strane cedenta.

Neto prenosna premija reosiguranja je bruto prenosna premija umanjena za retrocedirani dio. Učešće retrocesije u prenosnim premijama određuje se na bazi važećih retrocesijskih ugovora. Rezerva prenosne premije u bilansu stanja je iskazana posebno a prenosna provizija zasebno.

Rezerve za prijavljene štete

Rezerve za prijavljene štete odnose se na štete koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog razdoblja za koje se oblikuje rezerva šteta, odnosno, do datuma bilansa stanja, ukoliko do tog dana nisu riješene. Visine rezervacija utvrđene su od strane cedenata pojedinačnom procjenom za svaku štetu uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i historijsko iskustvo o veličini sličnih šteta, a reosiguravač prihvata procjenu cedenta.

Rezerve za nastale, a neprijavljene štete i reaktivirane štete

Društvo rezervu šteta reosiguranja za štete koje su nastale a nisu prijavljene utvrđuje na osnovu statističkih podataka za takve štete, podataka o prijavljenim štetama i tehnologije obrade šteta, te ostalih raspoloživih podataka i informacija. U zavisnosti od kvaliteta i kvantiteta podataka a obzirom na specifičnost tehnologije posla reosiguranja Društvo koristi Bornhuetter-Ferguson i metodu očekivane kvote šteta pri izračunu IBNR rezerve šteta.

Ove rezerve su bazirane na procijeni dok konačne obaveze mogu biti veće ili manje od procijenjenih iznosa. U skladu sa privrednom praksom, prilagođavanje procjena i razlika između procjena i isplaćenih sredstava su knjižene u periodu nastanka.

Matematička rezerva životnog osiguranja

Društvo nema ugovore o reosiguranju po osnovu kojih bi bilo obavezno formirati matematičku rezervu.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o reosiguranju (nastavak)

Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja

Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja se knjiže kada nastanu. Imovina i obaveze po poslovima reosiguranja uključuju potraživanja i obaveze koja terete reosiguravatelja, naknade plaćene i naplaćene od agenata, brokera osiguranja i nositelja polica osiguranja.

Potraživanja i obaveze po osnovu premije reosiguranja i udjela u štetama

Društvo cedira reosiguranje kod retrocesionara sa namjerom ograničavanja potencijalnog gubitka. Ugovori o retrocesiji ne lišavaju Društvo nijedne direktne obaveze prema osiguravajućim društvima. Premije reosiguranja i retrocedirane premije reosiguranja kao i udjeli reosiguravatelja odnosno retrocesionara u štetama prikazani su na odgovarajućim kontima bilansa uspjeha i prezentuju se u finansijskim izvještajima u bruto principu.

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju i retrocesiji da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene finansijske imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se gubitak nastao umanjnjem koji se priznaje u bilansu uspjeha.

Troškovi pribavljanja (akvizicije)

Troškovi pribavljanja reosiguranja prvenstveno podrazumijevaju provizije reosiguranja koje reosiguravač odobrava cedentu te naknade brokerima za usluge pribavljanja novih osiguranja u skladu sa zaključenim ugovorima. Troškovi akvizicije reosiguranja uključuju se u bilans uspjeha kada je usaglašen sa cedentom obračun iz kojeg ovi troškovi proizilaze. Troškovi akvizicije reosiguranja se vremenski raspoređuju u skladu s kretanjem rezerve prenosne premije. Tokom finansijske godine, rezerva prenosne premije i prenosna provizija koje se odnose na buduće vremenske periode iskazane su u bilansu posebno.

Test adekvatnosti obaveza

Testiranje adekvatnosti tehničkih rezervi provodi se redovno u godišnjim intervalima, prilikom godišnjeg obračuna tzv. run-off analizom. Run-off analiza uzima u obzir cjelokupne tehničke rezerve „nultog” datuma versus plaćene štete u periodu od nultog do aktualnog datuma te aktuelne tehničke rezerve. Testiranje se provodi za svaku vrstu osiguranja posebno a finalni rezultat se razmatra na nivou cjelokupnog portelja. Testiranje se vrši na neto osnovi. Ukoliko rezultat testiranja pokaže nedovoljnost tehničkih rezervi Društvo vrši dorezervisanja u skladu sa rezultatima testiranja, a ukoliko rezultat testiranja pokaže da su tehničke rezerve bile precijenjene Društvo ne vrši korekciju (smanjenje) tehničkih rezervi.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Redovni dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih dionica klasificiranih u poziciju kapitala.

Rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju akumulirane prijenose iz zadržane dobiti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima Federacije Bosne i Hercegovine. Zakonske se rezerve mogu iskoristiti za pokrivanje gubitaka koji su nastali u prijašnjim periodima, a koji se ne mogu pokriti iz dobiti tekuće godine ili kad nema drugih rezervi.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima i izdvajanja za ostale rezerve raspoređuje se u zadržanu dobit.

Revalorizacijske rezerve za nekretnine

Revalorizacijske rezerve za nekretnine obuhvaćaju kumulativne učinke povećanja knjigovodstvene vrijednosti nekretnine koje proizlaze iz revalorizacije istih.

Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju

Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju uključuju promjene u fer vrijednosti ove imovine.

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Društva.

Zarada po dionici

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Društva ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda, isključujući obične dionice kupljene od Društva i klasifikovane kao trezorske dionice.

Tokom 2018. i 2019. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

Ako se broj redovnih ili potencijalnih valjanih redovnih dionica povećava kao rezultat kapitalizacije, besplatnog izdavanja ili dijeljenja broja dionica, odnosno ako se broj smanjuje kao rezultat aktivnosti suprotno od dijeljenja broja dionica, izračunavanje osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici za sve prikazane periode se usklađuje retroaktivno.

Ako ove promjene nastanu poslije datuma izvještaja o finansijskom položaju, ali prije izdavanja finansijskih izvještaja, izračunavanje iznosa po dionici za te finansijske izvještaje i izvještaje bilo kojeg prethodnog perioda se zasniva na novom broju dionica.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika Društva, opisanih u Napomeni 3., Uprava donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Slijedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini. Procjene su korištene, ali ne i ograničene na aktuarske rezerve, razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina i opreme, umanjenja vrijednosti potraživanja.

Neizvjesnost procjena vezana uz formiranje aktuarskih rezervi

Najznačajnija procjena vezana uz finansijske izvještaje Društva odnosi se na formiranje rezervi. Društvo ima razumno oprezan pristup formiranju rezervi i primjenjuje regulativu izdatu od strane Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine. Politika Društva je da formira rezervisanja za rizike koji nisu istekli po vrstama osiguranja. Izračun rezerve za neistekle rizike Društvo vrši primjenom testa dovoljnosti premije. Test dovoljnosti premije Društvo vrši korištenjem metodologije testa dovoljnosti premije karakterističnog za društva koja se bave poslovima reosiguranja. U slučaju da test dovoljnosti premije pokaže da je rezerva za neistekle rizike po određenoj vrsti osiguranja veća od prienosne premije te vrste osiguranja Društvo vrši dodatnu rezervaciju po toj vrsti osiguranja kao razliku prethodne dvije. Takva rezervisanja su uključena u prenosne premije.

Procjena rezervi šteta za prijavljene štete

Priroda poslovanja u reosiguranju čini otežanim tačno predviđanje ishoda svake pojedine štete i krajnjeg troška svake pojedine štete. Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno od strane cedenta, slučaj po slučaj uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i historijsko iskustvo o veličini sličnih šteta, a reosiguravač prihvata procjenu cedenta. Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontroliše te ažurira kada su cedentu nove informacije raspoložive. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica. Teškoće u procjeni rezervi šteta se razlikuju prema vrsti osiguranja uslijed razlika u ugovorima o reosiguranju i retrocesiji, složenosti i obimu šteta. Rizik povezan s procjenom rezervacija za štete koje su prijavljene a nelikvidirane je smanjen kroz ugovore o retrocesiji i putem odgovarajućih metoda izračuna IBNR rezervi.

Procjena rezervi šteta za nastale neprijavljene štete

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete su procijenjena uz pomoć aktuarskih metoda. Izvori podataka korištenih prilikom izračuna rezervisanja su interni statistički podaci za takve štete, podaci o prijavljenim štetama te ostali raspoloživi podaci i informacije, a kad nije prisutno dovoljno informacija koje su potrebne za pouzdanu procjenu razvoja šteta koriste se razumne pretpostavke.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Procjena rezervi šteta za nastale neprijavljene štete (nastavak)

Rezerve za nastale neprijavljene štete se baziraju na izračunima koje se rade za svaku vrstu osiguranja posebno. Za svaku vrstu osiguranja koriste se statistički podaci o štetama u više zadnjih godina. Za izračun rezervisanja se koriste sljedeće metode:

- Metoda očekivane kvote šteta,
- Bornhuetter-Fergusonova metoda.

Na kraju se na bazi kvaliteta i kvantiteta podatka vrši izbor metode. Uprava vjeruje da je trenutni nivo tehničkih rezervi dostatan.

Vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme, i investicijskih nekretnina na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Rezervisanja za potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju

Društvo na svaki datum izvještavanja provjerava postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju/retrocesiji. Umanjenje vrijednosti potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju/retrocesiji provodi se ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastupio događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti nakon početnog priznavanja imovine te navedeni događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima uticaj na buduće novčane tokove od imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Ako cijena za finansijski instrument nije kotirana, odnosno ako, iz bilo kojeg razloga, fer vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi na temelju tržišnih cijena, Društvo utvrđuje fer vrijednost primjenom nekih od tehnika vrednovanja osim za nelistirane vlasničke instrumente. Te tehnike podrazumijevaju primjenu nedavnih transakcija, referiranje na fer vrijednost drugih instrumenata koji su u osnovi isti i analize diskontovanih novčanih tokova.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. PRIHODI OD REOSIGURANJA

	2019.	2018.
Prihod od reosiguranja u zemlji	53.606.642	48.371.163
Prihod od reosiguranja u inostranstvu	4.612.754	4.855.517
Promjene na prijenosnim premijama	(1.729.753)	(1.007.356)
Umanjenje vrijednosti premije reosiguranja	(2.691)	-
Prihod od reosiguranja ostvareno izdatim ugovorima o reosiguranju	56.486.952	52.219.324
Prihod od premije prenesene reosiguravatelju	(33.919.568)	(29.802.567)
Promjene na prijenosnim premijama prenesenim reosiguravatelju	757.256	518.510
Premija reosiguranja prenesena reosiguravatelju, neto	(33.162.312)	(29.284.057)
	23.324.640	22.935.267

6. ŠTETE I TROŠKOVI PO REOSIGURANJU

	2019.	2018.
Štete i troškovi po reosiguranju u zemlji	29.188.524	21.888.262
Štete i troškovi po reosiguranju u inostranstvu	2.102.432	3.638.448
Promjene rezerve za nastale, a neprijavljene štete	6.847.768	(2.283.565)
Promjene rezerve za nastale prijavljene štete	(905.142)	3.986.584
Promjene rezerve za bonuse, popuste i povrate premije	(159.412)	604.901
Štete i troškovi po reosiguranju	37.074.170	27.834.630
Štete i troškovi pokriveni od reosiguravatelja	(14.704.897)	(10.067.266)
Promjene rezerve za nastale, a neprijavljene štete	(6.158.358)	1.850.236
Promjene rezerve za nastale prijavljene štete	278.392	(2.822.683)
Promjene rezerve za bonuse, popuste i povrate premije	9.423	(166.690)
Štete i troškovi po reosiguranju pokriveni od reosiguravatelja, neto	(20.575.440)	(11.206.403)
	16.498.730	16.628.227

7. PRIHODI OD ULAGANJA – DRUŠTVO

	2019.	2018.
Kamata na bankarske depozite	539.663	559.398
Prihod od zakupa	216.274	217.074
Kamata od finansijske imovine u posjedu do dospjeća	135.771	97.929
Dobici od prodaje finansijskih instrumenata	84.888	15.914
Dividende	81.993	91.763
	1.058.589	982.078

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.
 (svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. PRIHODI OD ULAGANJA – DRUŠTVO SA PRIDRUŽENIM DRUŠTVIMA

	2019.	2018.
Kamata na bankarske depozite	539.663	559.398
Prihod od zakupa	216.274	217.074
Kamata od finansijske imovine u posjedu do dospjeća	135.771	97.929
Dobici od prodaje finansijskih instrumenata	84.888	15.914
Dividende	81.993	91.763
	1.058.589	982.078

9. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2019.	2018.
Naplaćena otpisana potraživanja po osnovu premija i za štete pokrivena od reosiguravatelja (Napomena 21.)	3.999	1.706
Smanjenja rezervisanja za ostale naknade zaposlenim-neto	-	99.926
Ostalo	19	7.659
	4.018	109.291

10. OPĆI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	2019.	2018.
Amortizacija (napomene 14. i 15.)	363.753	365.954
Bruto plate uposlenih	1.480.442	1.578.755
Usluge	348.489	390.302
Članarine	200.728	191.160
Ostale naknade zaposlenim	161.644	205.846
Naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	79.279	84.469
Rezervisanja za ostale naknade zaposlenima	51.269	-
Materijal i energija	44.438	54.899
Reklama i reprezentacija	30.163	32.463
Održavanje	28.275	47.054
Troškovi platnog prometa	21.710	43.235
Premije osiguranja	18.866	14.966
Porezi	17.307	22.451
Donacije i stipendije	8.400	10.300
Ostali troškovi	6	7.547
	2.854.769	3.049.401

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. OSTALI RASHODI

	2019.	2018.
Umanjenje vrijednosti potraživanja za štete (Napomena 22.)	949	-
	<u>949</u>	<u>-</u>

12. POREZ NA DOBIT

Ukupan porez se priznaje u izvještaju o bilansu uspjeha i može se prikazati kako slijedi:

	Društvo sa pridruženim društvima 2019.	Društvo sa pridruženim društvima 2018.	Društvo 2019.	Društvo 2018.
Tekući porez na dobit	179.875	166.817	179.875	166.817
Porez na dobit	<u>179.875</u>	<u>166.817</u>	<u>179.875</u>	<u>166.817</u>

Usklađenje oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati kako slijedi:

	Društvo sa pridruženim društvima 2019.	Društvo sa pridruženim društvima 2018.	Društvo 2019.	Društvo 2018.
Dobit prije oporezivanja	3.068.205	2.119.579	2.155.821	1.804.859
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	306.821	211.958	215.582	180.486
Efekat porezno nepriznatih rashoda	9.814	8.945	9.814	8.945
Prihodi priznati u ranijim razdobljima	-	-	-	-
Efekat neoporezivog prihoda	(136.760)	(54.086)	(45.521)	(22.614)
Porez na dobit	<u>179.875</u>	<u>166.817</u>	<u>179.875</u>	<u>166.817</u>
Efektivna poreska stopa za godinu	<u>5,86%</u>	<u>7,87%</u>	<u>8,34%</u>	<u>9,24%</u>

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. ZARADA PO DIONICI

	Društvo sa pridruženim društvima 2019.	Društvo sa pridruženim društvima 2018.	Društvo 2019.	Društvo 2018.
Neto dobit na raspolaganju dioničarima	2.888.330	1.952.762	1.975.946	1.638.042
Ponderisani prosjek broja običnih dionica tokom godine	<u>18.645</u>	<u>18.645</u>	<u>18.645</u>	<u>18.645</u>
Osnovna zarada po dionici	<u>154,91</u>	<u>104,73</u>	<u>105,98</u>	<u>87,85</u>

Razrijeđena zarada po dionici nije izračunata budući da Društvo nije izdalo finansijske instrumente koji bi razrjeđivali osnovnu zaradu po dionici.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA, I NEMATERIJALNA IMOVINA	Zemljište	Zgrade	Oprema i namještaj	Elektronička oprema	Ostalo	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje 31. decembra 2017.	95.850	5.121.687	428.212	395.024	662.991	6.703.764
Povećanja	-	-	70.000	52.039	1.676	123.715
Rashodovanje	-	-	(27.383)	(127.823)	-	(155.206)
Stanje 31. decembra 2018.	95.850	5.121.687	470.829	319.240	664.667	6.672.273
Povećanja	-	-	1.134	6.843	11.449	19.426
Rashodovanje	-	-	-	-	(5.148)	(5.148)
Stanje 31. decembra 2019.	95.850	5.121.687	471.963	326.083	670.968	6.686.551
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje 31. decembra 2017.	-	1.325.237	358.022	299.355	637.082	2.619.696
Trošak amortizacije	-	153.651	30.655	39.039	11.024	234.369
Rashodovanje	-	-	(27.383)	(127.823)	-	(155.206)
Stanje 31. decembra 2018.	-	1.478.888	361.294	210.571	648.106	2.698.859
Trošak amortizacije	-	153.651	29.396	40.353	8.768	232.168
Rashodovanje	-	-	-	-	(5.148)	(5.148)
Stanje 31. decembra 2019.	-	1.632.539	390.690	250.924	651.726	2.925.879
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
31. decembra 2019.	95.850	3.489.148	81.273	75.159	19.242	3.760.672
31. decembra 2018.	95.850	3.642.799	109.535	108.669	16.561	3.973.414

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. ULAGANJA U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

	Zemljište	Građevine	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Stanje na dan 31. decembra 2017.	81.650	4.386.159	4.467.809
Rashodovanja i prodaje	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2018.	81.650	4.386.159	4.467.809
Rashodovanja i prodaje	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2019.	81.650	4.386.159	4.467.809
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI			
Stanje na dan 31. decembra 2017.	-	1.143.762	1.143.762
Trošak amortizacije	-	131.585	131.585
Rashodovanja i prodaje	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2018.	-	1.275.347	1.275.347
Trošak amortizacije	-	131.585	131.585
Rashodovanja i prodaje	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2019.	-	1.406.932	1.406.932
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST			
31. decembra 2019.	81.650	2.979.227	3.060.877
31. decembra 2018.	81.650	3.110.812	3.192.462

Uprava Društva vjeruje da je knjigovodstvena vrijednost investicijskih nekretnina knjižena po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju, te za akumulirano umanjenje vrijednosti, u finansijskim izvještajima, približno odgovara njihovoj fer vrijednosti.

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Ulaganja Društva u pridružena pravna lica prema metodi udjela su kako slijedi:

Naziv kompanije	Djelatnost	Pravo glasa %	Društvo sa pridruženim društvima 31. decembar 2019.	Društvo sa pridruženim društvima 31. decembar 2018.	Društvo 31. decembar 2019.	Društvo 31. decembar 2018.
DUF Prof-in d.o.o. Sarajevo	Društvo za upravljanje fondovima	35,39	2.834.694	2.494.696	678.529	678.529
ASA osiguranje d.d. Sarajevo	Osiguranje	20,00	2.399.220	1.826.834	1.200.000	1.200.000
			5.233.914	4.321.530	1.878.529	1.878.529

Za sva pridružena društva, datum izvještavanja je 31. decembar.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA (NASTAVAK)

Sažetak finansijskih informacija pridruženih društava prikazani su ispod:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Ukupni prihodi	29.132.872	24.178.669
Ukupni rezultat perioda	<u>3.175.766</u>	<u>1.986.764</u>
Učešće u dobiti pridruženih društava	<u>782.909</u>	<u>446.204</u>
Ukupna imovina	48.844.525	38.762.950
Ukupne obaveze	<u>(28.838.554)</u>	<u>(22.578.986)</u>
Neto imovina	<u>20.005.971</u>	<u>16.183.964</u>
Učešće u neto imovini pridruženih društava	<u>5.233.914</u>	<u>4.321.530</u>

Promjene na ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	Društvo sa pridruženim društvima po metodi udjela 2019.	Društvo sa pridruženim društvima 2018.	Društvo po trošku sticanja 2019.	Društvo 2018.
Stanje na početku godine	4.321.530	4.006.810	1.878.529	1.878.529
Udio u ukupnom sveobuhvatnoj dobiti pridruženih društava	912.384	314.720	-	-
Prodaja udjela u toku godine	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Stanje na kraju godine	<u>5.233.914</u>	<u>4.321.530</u>	<u>1.878.529</u>	<u>1.878.529</u>

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

17. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Ulaganja raspoloživa za prodaju	Osnovna djelatnost	Udio u vlasništvu (%) 31. decembar 2019.	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Adriatic osiguranje d.d., Sarajevo	Osiguranje	5,20%	1.277.406	1.277.406
Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo	Osiguranje	1,45%	985.945	443.439
Osiguratelna Polisa, Skopje, Makedonija	Osiguranje	4,44%	425.071	425.006
Union banka d.d., Sarajevo	Bankarstvo	0,48%	142.141	50.118
Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija	Reosiguranje	0,001%	17.603	14.962
Conny d.o.o., Beograd, Srbija	Trgovačko društvo	43,00%	4.269	4.269
Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo	Bankarstvo	0,039%	1.426	1.430
OIF Raiffeisen BALANCE, Sarajevo	Otvoreni investicioni fond	-	-	488.282
ZIF Prof plus d.d., Sarajevo	Investicioni fond	2,52%	-	459.435
			2.853.861	3.164.347

Kretanja u fer vrijednosti dionica bila su kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na početku godine	3.164.347	5.860.318
Dobitak u fer vrijednosti	622.670	304.029
(Prodaja) / kupovina u toku godine	(933.156)	(3.000.000)
Stanje na kraju godine	2.853.861	3.164.347

18. FINANSIJSKA IMOVINA U POSJEDU DO DOSPIJEĆA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obveznice Federacija Bosne i Hercegovine ("FBiH")	4.752.233	4.753.658
	4.752.233	4.753.658

U 2015. godini Društvo je kupilo 1.400 obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 1.400.000 KM. Kamata na obveznice koje su kupljene u 2015. godini iznosi 3,90% godišnje, dok je datum dospijeca 27. novembar 2022. godine. U 2016. godini Društvo je kupilo 1.000 obveznica izdatih od Ministarstva finansija FBiH nominalne vrijednosti 1.000.000 KM. Kamate na obveznice koje su kupljene u 2016. godini su u rasponu od 3,6% do 3,95% godišnje, dok je datum dospijeca 21. decembar 2021. godine. U 2017. godini Društvo je kupilo 350 obveznica izdatih od Kantona Sarajevo nominalne vrijednosti 350.000 KM. Očekivani prinos na ove obveznice je u rasponu 2,50%-2,90%, dok je datum dospijeca 31. maj 2020. godine. U 2018. godini Društvo je kupilo 20.000 obveznica izdatih od JP Autoceste FBiH nominalne vrijednosti 2.000.000 KM. Datum dospijeca obveznica kupljenih u 2018. godini je 21. decembar 2020. dok kamatna stopa iznosi 2,6%.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. RAZGRANIČENI TROŠKOVI PRIBAVE, NETO

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Razgraničeni troškovi pribave	3.479.335	3.019.551
Razgraničene provizije reosiguranja	(1.724.533)	(1.356.017)
	1.754.802	1.663.534

20. DEPOZITI

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Sberbank BH d.d. Sarajevo, 9 depozita koji dospijevaju u periodu od 8. marta 2021. do 10. aprila 2023. godine, sa godišnjom kamatnom stopom u rasponu od 1,33% do 2,10%	6.419.842	4.992.824
Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina, 7 depozita koji dospijevaju u periodu od 28. aprila 2020. do 17. maja 2022. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,00% do 1,75%	6.376.222	5.170.466
Ziraat Bank BH d.d. Sarajevo, 8 depozita a sa dospijećem od 17. juna 2020. do 28. septembra 2022. godine i godišnjom kamatom u rasponu od 1,40% do 1,95%	6.375.884	6.467.298
Asa banka dd Sarajevo, 6 depozita koji dospijevaju u periodu od 8.februara 2021.godine do 20. jula 2022.godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,75% do 1,90%.	5.722.002	-
UniCredit Bank d.d. Mostar, 6 depozita koji dospijevaju u periodu od 11. februara 2022. do 11. augusta 2022. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 1,65% do 2,00%	4.928.358	-
Raiffeisen Bank dd Bosna i Hercegovina, 2 depozita koji dospijevaju u periodu od 24. augusta 2021. do 17. maja 2022. godine, sa godišnjom kamatom od 0,40% do 1,40%	2.250.000	8.348.295
Sparkasse Bank d.d. Sarajevo, 1 depozit koji dospijeva 28.septembra 2022.godine, sa godišnjom kamatom 1,45%	1.663.914	3.093.034
NLB Banka d.d. Tuzla, 7 depozita koji su dospijevali u periodu od 2. marta 2019. do 14. septembra 2019. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 0,6% do 2,10%	-	6.314.921
Bosna Bank International d.d. Sarajevo, 2 depozita koji su dospijevali u periodu od 30. aprila 2019. do 25. maja 2019. godine, sa godišnjom kamatom u rasponu od 0,75% do 1,00%	-	3.106.776
	33.736.222	37.493.614

Depoziti uključuju dospjela i obračunata potraživanja po kamatama.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PREMIJA I ZA ŠTETE POKRIVENE OD STRANE REOSIGURAVATELJA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Potraživanja po premijama reosiguranja u zemlji	15.574.288	15.149.886
Potraživanja po premijama reosiguranja u inostranstvu	512.273	481.619
Potraživanja za štete iz osnove reosiguranja	100.223	621.038
Sumnjiva i sporna potraživanja	117.261	118.069
Manje umanjenje vrijednosti	(117.261)	(118.069)
	<u>16.186.784</u>	<u>16.252.543</u>

Promjene u umanjenju vrijednosti potraživanja po osnovu premija i za štete pokrivena od reosiguravatelja mogu se prikazati kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na početku godine	118.069	119.775
Povećanje (Napomena 11.)	3.191	-
Naplaćena umanjena potraživanja (Napomena 9.)	(3.999)	(1.706)
Stanje na kraju godine	<u>117.261</u>	<u>118.069</u>

Umanjenje vrijednosti potraživanja se vrši u skladu sa zakonskim propisima definisanim od strane Regulatora.

Društvo ne raspolaže bilo kojom vrstom kolaterala za navedena potraživanja. Vrednovanje i priznavanje umanjenja vrijednosti vrši se na godišnjoj osnovi.

Starosna struktura potraživanja:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Nedospjelo	16.126.157	13.433.942
1 – 90 dana	60.627	2.811.305
91 – 180 dana	-	3.251
181 – 360 dana	-	3.646
Preko 365 dana	-	399
	<u>16.186.784</u>	<u>16.252.543</u>

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

22. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Potraživanja po osnovu provizija i brokeraže	20.536	206.435
Ostala potraživanja	14.715	2.339
Sumnjiva i sporna potraživanja	386.181	385.732
Manje: Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja	<u>(386.181)</u>	<u>(385.732)</u>
	<u>35.251</u>	<u>208.774</u>

Promjene u umanjenju vrijednosti ostalih potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2019.	2018.
Stanje na početku godine	385.732	385.732
Naplaćena umanjena potraživanja (Napomena 11.)	<u>449</u>	<u>-</u>
Stanje na kraju godine	<u>386.181</u>	<u>385.732</u>

23. OSTALA IMOVINA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Unaprijed plaćeni troškovi osiguranja	12.944	9.133
Ostali unaprijed plaćeni troškovi	<u>-</u>	<u>4.479</u>
	<u>12.944</u>	<u>13.612</u>

24. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Novac kod banaka u zemlji – KM računi	6.619.055	2.533.685
Novac kod banaka u zemlji – devizni računi	194.298	343.331
Blagajna	1.299	1.294
Novac kod banaka u inozemstvu – devizni računi	<u>246</u>	<u>246</u>
	<u>6.814.898</u>	<u>2.878.556</u>

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. DIONIČKI KAPITAL

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
18.645 redovnih dionica svaka nominalne vrijednosti 340 KM (2017.: 18.645 dionica, svaka nominalne vrijednosti 340 KM)	6.339.300	6.339.300
	6.339.300	6.339.300

Struktura dioničkog kapitala može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2019.		31. decembar 2018.	
	% udjela	Vrijednost udjela	% udjela	Vrijednost udjela
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	13,65	865.300	13,65	865.300
Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	12,74	807.500	12,74	807.500
Euroherc osiguranje d.d. Zagreb, Hrvatska	10,97	695.300	10,97	695.300
Adriatic d.d. Sarajevo	8,55	542.300	8,55	542.300
Union banka d.d. Sarajevo	5,87	372.300	5,87	372.300
UniCredit Bank d.d. Mostar	3,19	202.300	3,19	202.300
Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina	0,05	3.400	0,05	3.400
Ostala pravna lica	10,73	680.000	10,73	680.000
Fizička lica	34,25	2.170.900	34,25	2.170.900
	100,00	6.339.300	100,00	6.339.300

26. OBAVEZE PO OSNOVU PREMIJA REOSIGURANJA I UDJELA U ŠTETAMA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obaveze po osnovu premije reosiguranja	7.480.202	5.531.980
Obaveza po osnovu šteta u zemlji	6.993.652	6.551.128
Obaveza po osnovu šteta u inostranstvu	30.405	407.217
	14.504.259	12.490.325

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.
 (svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. IMOVINA I OBAVEZE PO POSLOVIMA REOSIGURANJA	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Bruto		
Rezervisanja za prijenosne premije	19.950.090	18.220.336
Rezervisanja za prijavljene, a neriješene štete	35.862.122	36.767.265
Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete	50.727.906	43.880.137
Rezervisanja za bonuse i popuste	(789.052)	(629.641)
Ukupne obaveze po osnovu reosiguranja, bruto	105.751.066	98.238.097
Pokriveno od reosiguravatelja		
Rezervisanja za prijenosne premije	(8.001.451)	(7.244.194)
Rezervisanja za prijavljene, a neriješene štete	(27.958.463)	(28.236.855)
Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete	(43.113.655)	(36.955.297)
Rezervisanja za bonuse i popuste	89.295	79.872
Ukupno imovina po osnovu reosiguranja, bruto	(78.984.274)	(72.356.474)
Rezervisanja za prijenosne premije	11.948.639	10.976.142
Rezervisanja za prijavljene, a neriješene štete	7.903.659	8.530.410
Rezervisanja za nastale, a neprijavljene i reaktivirane štete	7.614.251	6.924.840
Rezervisanja za bonuse i popuste	(699.757)	(549.769)
Ukupno obaveze reosiguranja, neto	26.766.792	25.881.623
28. OSTALE OBAVEZE		
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obaveze po osnovu provizija	3.090.611	3.182.799
Obaveze prema zaposlenim	80.952	118.964
Obaveze prema dobavljačima	11.210	12.043
Obaveze za primljene avanse	8.260	-
Obaveze za PDV	3.718	3.776
Ostale obaveze	15.862	14.506
	3.210.613	3.332.088

Kamata se ne obračunava na obaveze prema dobavljačima. Društvo posjeduje politike za upravljanje finansijskim rizikom da bi osigurala da se sva dugovanja izmire unutar ugovorenog vremenskog okvira. Društvo nije imalo kašnjenja u izmirenju obaveza i nije dalo nikakve instrumente osiguranja plaćanja za obaveze prema dobavljačima.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Tokom godine, Društvo je imalo sljedeće transakcije sa povezanim stranama koje predstavljaju povezane strane u skladu sa njegovim učešćem u kapitalu. Transakcije su vezane za premije reosiguranje, prihod od dividendi i plaćene štete, kao i ostalu imovinu i obavezu na datum izvještajnog perioda. Transakcije su ostvarene u okviru redovnog poslovanja po fer vrijednosti koja je dogovorena između povezanih strana.

	Prihodi		Troškovi	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	10.605.317	7.347.822	8.198.512	4.326.933
Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	8.481.117	7.533.043	8.143.075	7.270.064
ASA osiguranje d.d. Sarajevo	6.435.087	4.865.498	5.101.613	3.667.970
Adriatic osiguranje d.d. Sarajevo	1.382.297	935.104	929.293	517.357
Euroherc osiguranje d.d. Sarajevo	951.445	885.116	508.066	400.061
	27.855.263	21.566.583	22.880.559	16.182.385

Na kraju godine međusobna potraživanja i obaveze (prezentirana za Društvo) bili su kako slijedi:

	Potraživanja		Obaveze	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Triglav osiguranje d.d. Sarajevo	3.812.999	864.530	3.008.667	687.789
Sarajevo osiguranje d.d. Sarajevo	1.863.414	3.321.058	1.621.677	3.008.945
ASA osiguranje d.d. Sarajevo	1.332.957	1.791.894	1.364.601	1.670.733
Adriatic osiguranje d.d. Sarajevo	530.749	275.647	251.239	102.445
Euroherc osiguranje d.d. Sarajevo	102.124	168.467	83.079	77.891
	7.642.243	6.421.596	6.329.263	5.547.803

Naknade članovima Uprave i direktorima

Članovima Uprave i drugim osobama na ključnim rukovodećim položajima isplaćene su tokom godine sljedeće naknade:

	2019.	2018.
Uprava	536.876	1.210.767
Nadzorni odbor	68.900	68.900
	605.776	1.279.667

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. UPRAVLJANJE RIZICIMA OSIGURANJA I FINANSIJSKIM RIZICIMA

Rizik osiguranja

Društvo zaključuje aktivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa osiguravatelja na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravatelje.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod poslova reosiguranja radi se o različitim načinima pokrivanja pojedinačnih rizika, putem ugovora o obligatornom ili fakultativnom reosiguranju, ugovora o proporcionalnom odnosno neproporcionalnom reosiguranju te se rizik ogleda u mogućnosti ostvarenja štete čiji iznos se ne može predvidjeti.

Kod reosiguranja čitavog portfolija ili dijelova portfolija jedne ili nekoliko različitih tipova osiguranja koji su obezbjeđeni od strane osiguravajućeg ili reosiguravajućeg društva, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada plaćena po ugovoru pređu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta.

Društvo vodi računa o diversifikaciji retrocesionara i geografskoj rasprostranjenosti radi preveniranja rizika koncentracije kao i kreditnog rizika koji su povezani sa rizikom osiguranja.

Društvo nije bilo izloženo potencijalno brojnim visokim štetama po odgovornosti za upotrebu azbesta, a isključenje azbesta je standardno isključenje u poslovanju Društva. U svakom slučaju, osiguranje od odgovornosti (osim odgovornosti za motorna vozila) i životna osiguranja su svojim obimom uslijed stanja na tržištu marginalni poslovi za Društvo.

Osnovni poslovi su osiguranje nezgode, imovine, odgovornosti za motorna vozila, kako domaće, tako i zelene karte, te auto kaska.

Društvo prenosi prekomjeran rizik na druga reosiguravajuća društva. Za određene vrste osiguranja, maksimalna izloženost riziku je ograničena kroz ugovore o zaštiti samopridržaja.

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

32.1 Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Finansijska imovina		
Depoziti i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	56.776.230	57.083.001
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.853.861	3.164.347
Finansijska imovina posjedu do dospelja	4.752.233	4.753.658
	64.382.324	65.001.006
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	17.714.872	15.822.410
	17.714.872	15.822.410

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

32.2 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija Finansija pruža usluge operacijama, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik fer vrijednosti kamatne stope), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

32.3 Tržišni rizik

Aktivnosti Društva su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope (vidi dole). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

32.4 Upravljanje valutnim rizikom

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženošću kursu valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste termenske ugovore za strane valute.

Iznosi monetarne imovine i monetarnih obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti, na dan izvještavanja, bili su kako slijedi:

(iznosi u KM)

	Imovina		Obaveze	
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
EUR	34.555.144	39.038.261	7.510.618	5.939.100
USD	350	15.372	-	5.846
GBP	-	65	-	-

32.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute

Društvo je izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa EUR, USD i GBP. U slijedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u slučaju povećanja ili smanjenja vrijednosti KM za 10% u odnosu na navedene valute. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

(iznosi u KM)

	Dobit ili gubitak	
	2019.	2018.
Efekti promjene kursa EUR	3.458.556	3.905.488
Efekti promjene kursa USD	1.519	1.537
Efekti promjene kursa GBP	-	6

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

32.4 Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

32.4.1 Analiza osjetljivosti strane valute (nastavak)

Po mišljenju Uprave, analiza osjetljivosti nije reprezentativna u smislu inherentnog valutnog rizika u slučaju promjene kursa EUR, jer je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

32.5 Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo riziku kamatne stope jer plasira sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Društva kamatnim stopama na finansijsku imovinu i finansijske obaveze je detaljno prikazana u sekciji upravljanje rizikom likvidnosti, Napomena 32.7.

32.5.1 Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je preostali iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2019. bi se povećao / smanjio za iznos od 187.468 KM (2018.: 218.020 KM).

32.6 Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno sredstvo za umanjene rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom klijentu ili grupi klijenta koji imaju slične osobine. Društvo definiše klijente da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima (Napomena 32.1), umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

32.7 Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, time što konstantno nadgleda prognoziranje i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospijeca finansijske imovine i obaveza.

32.7.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Društvo očekuju da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijee nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 do 6 mjeseci	6 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2019.							
Bez kamata Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	-	23.040.008	-	2.853.861	-	-	25.893.869
	1,64%	-	2.297.473	1.218.090	30.212.600	-	33.728.163
		23.040.008	2.297.473	4.071.951	30.212.600	-	59.622.032
31. decembar 2018.							
Bez kamata Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	-	19.589.387	-	3.164.347	-	-	22.753.734
	1,31%	-	30.709.859	1.858.039	4.850.000	-	37.417.898
		19.589.387	30.709.859	5.022.386	4.850.000	-	60.171.632

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

32.7 Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

32.7.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti (nastavak)

Dospijeće nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 do 6 mjeseci	6 do 12 mjeseci	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2019.							
Bez kamata	-	17.714.872	-	-	-	-	- 17.714.872
UKUPNO		17.714.872	-	-	-	-	- 17.714.872
31. decembar 2018.							
Bez kamata	-	15.215.177	607.233	-	-	-	- 15.822.410
UKUPNO		15.215.177	607.233	-	-	-	- 15.822.410

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

33.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućoj osnovi, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva mjere se po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sijedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ovih finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina /
finansijske obaveze

Fer vrijednost na dan

31. decembar 2019.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (vidi Napomenu 17.)

- Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:
 - Adriatic osiguranje d.d., Sarajevo – 1.277.406 KM
 - Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo – 985.945 KM
 - ZIF Prof plus d.d., Sarajevo – 0 KM
 - Union banka d.d., Sarajevo – 142.141 KM
 - Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo – 1.426 KM

Slobodno prenosivi vrijednosni papiri: -

Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:
 Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija – 17.603 KM

Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u drugim zemljama:
 • Osiguratelna Polisa, Skoplje, Makedonija – 425.071 KM
 • Conny d.o.o., Beograd, Srbija - 4.269 KM

31. decembar 2018.

Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u Bosni i Hercegovini:
 • Adriatic osiguranje d.d., Sarajevo – 1.277.406 KM
 • Sarajevo osiguranje d.d., Sarajevo – 443.439 KM
 • ZIF Prof plus d.d., Sarajevo – 459.435 KM
 • Union banka d.d., Sarajevo – 50.118 KM
 • Privredna banka Sarajevo d.d., Sarajevo – 1.430 KM

Slobodno prenosivi vrijednosni papiri:

• Otvoreni Investicioni fond sa javnom ponudom Raiffeisen BALANCE – 488.282 KM

Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u drugim zemljama:

• Sava reosiguranje d.d., Ljubljana, Slovenija – 14.962 KM

Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju na berzi u drugim zemljama:
 • Osiguratelna Polisa, Skoplje, Makedonija – 425.006 KM
 • Conny d.o.o., Beograd, Srbija – 4.269 KM

Hijerarhija fer vrijednosti i ulazni podaci

Tehnike vrednovanja

Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.

Nivo 1

Cijene koje kotiraju na aktivnom tržištu.

Nivo 1

Diskontiranje budućih novčanih tokova, gdje se za prinos uzima zadnja dostupna stopa na iste ili slične vlasničke instrumente.

Nivo 2

Nije bilo prenosa između Nivoa 1 i Nivoa 2 tokom perioda.

Bosna Reosiguranje d.d. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(svi iznosi su izraženi u KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

33.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	31. decembar 2019.		31. decembar 2018.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- depoziti	33.736.222	31.752.128	37.493.614	36.940.086

	Hijerarhija fer vrijednosti na dan 31. decembar 2019.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja:</i>				
- depoziti	-	31.752.128	-	31.752.128
Ukupno	-	31.752.128	-	31.752.128

Fer vrijednost finansijske imovine uključena gore u kategoriji za Nivo 2 utvrđena je prema opšteprihvaćenim modelima procjenjivanja na osnovu analize diskontovanih novčanih tokova, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovornih strana.

34. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Društvo stalno vrši procjenu potencijalnog utjecaja pandemije COVID-19 virusa na društveno i ekonomsko okruženje, te posljedice na aktivnosti poslovanja. Na osnovu trenutnih saznanja, teško je ocijeniti srednjoročni i dugoročni finansijski uticaj pandemije COVID-19 virusa na poslovanje Društva u narednom periodu.

35. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 10. aprila 2020. godine.

Zlatan Filipović, direktor

